חזינן אי משום שבת קא פריש כולי –

We see; if he refrained because of שבת, etc.

OVERVIEW

פירש בקונטרס¹ שאמרו לו שבת היום ופירש –

רש"י explained that שבת קא פריש means that they told him, 'today is שבת, and he refrained from doing (more) work. In this case it is a העלם שבת and he is הייב only one הייב.

תוספות disagrees with פירש"י and ask:

– וקשה דשמא כי הוו אמרי ליה נמי מלאכה היא היה פורש אפילו לא יזכירוהו שבת And this explanation is difficult to understand, for perhaps if they would have told him, 'this is a מלאכה' he would have also refrained, even if they would not mention שבת to him.³

תוספות offers an alternate explanation:

- אלא נראה לרבינו יצחק דהכי פירושא אי משום שבת קא פריש אלא Rather it is the opinion of the אי משום that this is the explanation of אי משום -

שאומר בעצמו⁴ דאי הוו מודעי ליה אשבת לבד היה פורש –

_

בד"ה אי ¹

 $^{^2}$ (בד"ה ה"ג continues מלאכה However, if they told him this מלאכה is forbidden and he refrained, then it is considered העלם מלאכות and he is מלאכה.

³ We cannot establish the person's שגגה by what he was told by others. There is no proof that he did the מלאכה because of העלם מלאכה (or העלם מלאכה) by what the people reminded him. We need to ascertain what his שגגה is.

⁴ See footnote # 5.

That he – on his own - says, that if they would have informed him only regarding שבת he would have refrained from work -

- ואי הוו מודעי ליה אמלאכות לא היה פורש But if they would have informed him regarding the מלאכות that they are forbidden he would not have refrained from work -

אם כן העלם שבת עיקר שהוא היה שכוח יותר – If this is **indeed** the case then **the main** cause of transgressing is the העלם, for that was more forgotten than the מלאכות, since he claims that even if he was reminded of the מלאכות he would not refrain since even then he did not realize that it is שבת.

תוספות continues with פירש ר"י:

-ואמר דשיילינן ליה פריש איילינן ליה משום מלאכות פריש איילינן ליה meaning that we ask him and he says -

– דאי הוו מודעי ליה אמלאכות לא הוה צריך לאודועיה אשבת That if they would have informed him about the מלאכות, it would not have been necessary to inform him about שבת -

האי הוו מודעי ליה אשבת הוה צריך לאודועיה אמלאכות – ואי הוו מודעי ליה אשבת הוה צריך לאודועיה אמלאכות it would still be necessary to inform him about the מלאכות, in this case -

- הרי העלם מלאכות עיקר 6 וחייב על כל אחת ואחת are the cause for his forgetfulness, so he will be הייב for each מלאכה.

- אבל כששניהם שכוחות בשוח 7 מזה לא פשט כלום

However in a case where he is equally unaware of both מלאכות, in this case רב אשי did not resolve anything as to what the ruling should be.

– ולא בא רב אשי אלא לפשוט מקצת הבעיא

And רב אשי came only to resolve part of the query -

- כלומר לפעמים נוכל להבחין איזו העלמה עיקר

Meaning that occasionally we may ascertain which is the main

2

 $^{^{5}}$ It is not clear (to the translator) why here תוספות writes דשיילינן ליה, and previously (see footnote # 4) איילינן איילינן איינופות writes אומר בעצמו

⁶ He is more unaware of the מלאכות that he is unaware of שבת, since even after he knows of שבת he is still unaware that these מלאכות he realizes that it is משבת (but when he was told about the מלאכות).

⁷ This means that informing him about either מלאכות or מלאכות would have been sufficient, or informing him about either מלאכות would not have been sufficient unless he was informed of the other.

unawareness.

תוספות rejects an alternate גירסא:

ולא גרסינן מה שכתוב בספרים⁸ –

And we do not read in our text that which is written in other texts -

ראי כי מודעי ליה אשבת אכתי צריך לאודועיה אמלאכות העלם מלאכות בידו כולי - 'and if when they inform him about שבת it is still necessary to inform him about the מלאכות, etc. This העלם מלאכות - 's is incorrect -

דלפי מה שפירש רבינו יצחק אכתי הוה צריך לפרושי –

For according to the explanation of the ר"י it was necessary for the גמרא to continue and specify -

וכי מודעת ליה אמלאכות לא הוה צריך לאודועיה אשבת – ed about the אלארות it is not necessary to inform

But when he is informed about the מלאכות, it is not necessary to inform him about שבת, (only) in this case is it considered העלם מלאכות. It is not sufficient to be considered העלם מלאכות if we only know that if when they inform him about it is still necessary to inform him about the מלאכות, because it is possible that the reverse is also true, that he was informed about מלאכות he would need to be informed about שבת are equal). (so their העלמות are equal).

אלא גרסינן ואי משום מלאכות קא פריש כולי –

But rather the text read, 'and if he refrained because of מלאכות', etc. We then interpret this to mean that he was more unaware of מבת than he was unaware of שבת.

תוספות continues with the conclusion of the גמרא:

וקאמר רבינא כלום פריש משבת אלא משום מלאכות כולי – And רבינא responded to ישבת, 'does he then refrain because of שבת - רבינא - רבינא - –

-כלומר כיון ששניהם שכוחים במה שזה שכוח יותר מזה לא נפקא מיניה מידי מלאכות שניהם to say that since both מלאכות are forgotten, it is irrelevant that one is more forgotten than the other -

- אלא א שנא ותרווייהו תבעי

Rather there is no difference and the query applies in both cases.

⁸ In other texts (after 'אי משום שבת קא פריש (אי instead of reading 'ואי משום מלאכה קפריש וכו', it reads אין, it reads ואי כי מודעי לאה מלאכות העלם מלאכות בידו כולי.

 $^{^9}$ The ר"י maintains that רב אשי does not resolve the query when the העלמות are equal; only when one is more שכוה than the other.

 $^{^{10}}$ The query will remain unresolved when one is more שכוח than the other just like it is unresolved (even according to אשי when the העלמות) when the העלמות are equal.

תוספות offers an alternate explanation:

ורבינו שמשון בן אברהם מקיים גירסת הספרים –

And the רשב"א substantiates the reading of the texts (which חוספות previously rejected) -

- מפרש דרב אשי בא לפשוט דהעלם זה וזה 11 חייב

And the רשב"א explains that רב אשי is coming to resolve that העלם זה וזה is (in a case where he is equally unaware of חריב and מלאכות). רב אשי explains -

-יותר העלם שבת בידו שהשבת שכוחה אי משום שבת קפריש שהשבת שכוחה יותר העלם שבת מדות If he refrains from מלאכה שבת meaning that שבת is more forgotten by him than מלאכות, then העלם שבת בידו only one. 14

אודיער איה אשבת אכתי צריך לאודועי אמלאכות – ואי¹⁵ כי מודעת ליה אשבת אכתי צריך לאודועי אמלאכות it is still necessary to notify him regarding the מלאכות, then -

העלם זה וזה – אפילו אי כי נמי מודעת ליה אמלאכות צריך לאודועיה אשבת דהוי העלם זה וזה – Even if the case would be that had you notified him of the מלאכות it would still be necessary to notify him about שבת, which is a proper case of העלם (because they are both equally forgotten), the ruling is that -

חשיב כהעלם מלאכות וחייב

It is considered as העלם מלאכות and he is מלאכה for each מלאכה.

תוספות explains how we know to insert the reverse that it is an equal העלם:

וכן מוכח מדנקט לעיל אי משום שבת קא פריש –

And this is indeed evident (that if he is informed about the מלאכות he still needs to be informed about שבת אי since previously רב אשי mentioned שבת קא פריש (indicating that the [main] משום שבת קא פריש-

והכא נקט אי כי מודעת ליה אשבת כולי –

However here רב אשי mentioned אי מודעת ליה אשבת, etc., but he did not

_

¹¹ The ב"ה inserts here the word בידו.

¹² The רשב"א disagrees with the ר"י who maintains that רב אשי is not resolving the query in a case where the are equal (only in a case where one is more (שכוח by footnote # 7.] According to the there is a resolution even in a case where the העלמות are equal.

¹³ This explains the first statement of רב אשי saying; אי משום שבת בידו ואינו שבת שבת בידו ואינו שבת קא פריש הרי העלם שבת קא משום אחת. This is similar to the פירוש ר"י.

 $^{^{14}}$ רבינא משבת רבינא משבת מדיש משבת משבת רבינא בריש משבת הפריש משבת כלום פריש משבת כלום פריש משבת משבת משבת ברב אלא משום explained it previously; that it is irrelevant which is more forgotten; in all cases (since you רב אשי maintains that הייב is העלם זה העלם האלם משבת קא פריש וhe should be מלאכה.

¹⁵ Here begins the גירסת הספרים which תוספות rejects and the רשב"א accepts. The words (in the next line), אפילו... מרסת הספרים and are not part of the אפילו... (See footnote # 8.)

 $^{^{16}}$ Obviously, if העלם מלאכה is more forgotten than העלם שבת, he will be surely הייב אכל מלאכה.

mention אי משום מלאכות קא indicating that he is not פריש exclusively because of מלאכות, but rather he is equally unaware of מלאכות.

תוספות anticipates a difficulty:

-יהא דקאמר כלום פריש ממלאכות אלא משום שבת And that which רב אשי asked רב אשי, 'is he not refraining from מלאכות only because of שבת', so he should not be הייב for each מלאכה even if he was מלאכות?

responds:

הכי פירושו¹⁸ אלא משום שבת ותהא שגגת שבת עיקר ולא מיחייב אלא חדא – This is the explanation of רבינא; he is not פורש because he is aware that these are מלאכות but rather he is פורש only because it is שבת, so therefore the שגגת שבת should be the main שגנה and therefore he should only be קרבן one **הייב**.

דבענין אחר לא הוה פריך מידי כיון דבשניהן שוה חייב על כל אחת: For if we were to interpret רבינא differently 19, he would not be challenging at all since רב אשי maintains when מלאכות and מלאכות are both equal (העלם), he is קרבן a קרבן for each מלאכה. Therefore we must interpret רבינא to mean that שבת is the main שגגה and it cannot be considered העלם זה וזה and he should be שרת only one.²⁰

SUMMARY

rmaintains that שבת קפריש means that he was informed that it is שבת (and similarly אי משום מלאכות, that he was informed that these are שבת maintains that it depends on which was more forgotten שבת (one) or מלאכות (many). However רב אשי has no resolution if they were equally שכוח. The שכוח maintains that if they were equally שכוח (according to מלאכה for each חייב.

 $^{^{17}}$ This question by רב אשי indicates that he understood רב אשי to be saying that if he was פריש משום מלאכות (meaning that he was told that these are מלאכות) he is הייב אכל אחד (but not that even after he was informed about שבת he needs to be informed about מלאכות. This seems to follow תוספות view and not the "רשב"א.

 $^{^{18}}$ רבינא did not mean (when he said רבינא ממלאכות (כלום פריש ממלאכות) that מלאכות are not the only cause since) שבת is also a cause, but rather that in any event שבת (in essence) is the only cause why he is פריש. According to מלאכות we were always aware that שבת and מלאכות were equal causes.

¹⁹ See previous footnote # 18.

²⁰ See footnote # 14 (and 'Thinking it over').

THINKING IT OVER

According to the רשב"א the first question of רבינא that 'כלום פריש משבת נכו' that 'מלאכה משבת משבת אז that he should be מלאכה הייב מלאכה, while the second question of that 'כלום פריש ממלאכות וכו' was that he should be קרבן only one בינא How can we reconcile the seeming inconsistency?

²¹ See footnote # 14.

²² See footnote # 20.

²³ See מהר"ם.